

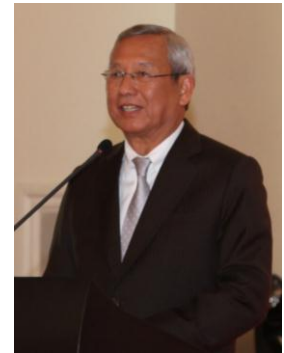
๔๐ ปี ความร่วมมือระหว่าง UNFPA – ไทย กับอนาคตประชากรไทย

เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖
นายวิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รัฐมนตรี
ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานงาน
ครบรอบ ๔๐ ปีของความร่วมมือระหว่าง
กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ
(UNFPA) และรัฐบาลไทย ณ ตึกสันติไมตรี
หลังใน ทำเนียบรัฐบาล จัดโดยสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ (สศช.) ร่วมกับกองทุนประชากร

แห่งสหประชาชาติ (UNFPA) เพื่อเทิดพระเกียรติและน้อมรำลึกถึงสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และ
สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในการวางรากฐานงานพัฒนา
ชนบทและงานสาธารณสุขมูลฐานของประเทศ โดยได้ทรงช่วยชี้แนะและวางแนวทางเพื่อให้ประชาชนในถิ่น
ทุรกันดารได้รับการดูแลสุขภาพที่ดีขึ้น ช่วยให้ผู้หญิง เด็ก และสมาชิกครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นกำลังสำคัญ
ในการพัฒนาประเทศต่อไป

นายวิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
กล่าวเปิดการประชุมว่า ๔๐ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยพัฒนาและเติบโตขึ้นอย่าง
รวดเร็ว และมีบทบาททางยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการเชื่อมโยงภูมิภาคอาเซียนสู่
บริบทโลก จึงได้กำหนด ๔ ยุทธศาสตร์สำคัญเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ
ได้แก่ ๑) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อให้หลุดพ้นจาก
กับดักของประเทศรายได้ปานกลาง ๒) การสร้างความเติบโตที่เท่าเทียม ลดความ
เหลื่อมล้ำ (Inclusive growth) โดยเฉพาะเป้าหมายการขยายฐานคนกลุ่มล่างให้มี
คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจ ๓) การเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth)
และ ๔) การปรับปรุงกฎ ระเบียบ การบริหารจัดการภาครัฐเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ต่างๆ อย่างมี
ประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ อัตราการเกิดของคนไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากหนุ่มสาวชะลอการแต่งงาน
หรือมีบุตรเพียงหนึ่งหรือสองคน ขนาดครอบครัวเล็กลง ตลาดแรงงานลดลง และผลิตภาพแรงงานไม่สอดคล้อง
กับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ประกอบกับสถานการณ์การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย
และความไม่พร้อมในการมีบุตร คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบให้ส่วนราชการ
รับแผนประชากรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ ไปทบทวนภารกิจให้สอดคล้องกับ
การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร และให้ สศช. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนประชากรในระยะยาว
๑๐-๒๐ ปีข้างหน้า โดยมีเป้าหมายให้ประชากรไทยทุกคนเกิดมามีสภาพแวดล้อมและปัจจัยเกื้อหนุนต่อการ
พัฒนาเด็กให้เติบโตขึ้นมาในสภาพครอบครัวและสังคมที่มีคุณภาพ รวมทั้งส่งเสริมบทบาทและการลงทุนในสตรี
และเด็กเพื่อให้เป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาสังคม

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวต่อไปว่า อีกสองปีข้างหน้าประเทศไทยจะก้าวสู่ประชาคม
อาเซียน จึงได้มีข้อตกลงร่วมกันให้มีการค้าที่สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี (free flow) ๕ สาขา คือ สินค้า
บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมือ โดยปัจจัยด้านโครงสร้างประชากรของประเทศไทยที่กำลัง
เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในขณะนี้ เป็นได้ทั้งโอกาสและความเสี่ยงของประเทศ รัฐจึงให้ความสนใจเรื่องการพัฒนา
ประชากรและการวางแผนพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนากำลังคนและคุณภาพของประชากรตลอดวงจร

ชีวิต (life cycle) เพื่อให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่การเปิดตลาดเสรีอาเซียนได้อย่างมั่นใจ และให้ **“การเกิดทุกท้องถิ่นที่ต้องการ ปลอดภัย และมีคุณภาพ”** รวมถึงเพื่อส่งเสริมภาวะอนามัยการเจริญพันธุ์ที่ดีของประชากร นับตั้งแต่แรกเกิด โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นที่ขาดโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและศักยภาพของแรงงาน การค้า และการเปิดตลาดการค้าและการลงทุนใหม่ๆ รวมทั้งส่งเสริมบทบาทและคุณค่าของผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีพได้อย่างมีศักดิ์ศรี อีกทั้งมุ่งเน้นการสื่อสารสร้างความตระหนักให้สังคมรับรู้ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นเมื่อโครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลง และการเผชิญกับความท้าทายทางประชากรในระยะยาวของประเทศไทย

นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กล่าวถึงเรื่องนโยบายประชากรเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโครงสร้างประชากรไทยว่า เราจำเป็นต้องวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับประเทศไทยในอนาคต โดยนโยบายประชากรระยะยาวที่สำนักงานฯ กำลังดำเนินการอยู่ขณะนี้มีความสำคัญ ดังนี้ **ประการแรก** ขนาดของกำลังแรงงานที่ลดลงจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร จะต้องถูกชดเชยด้วย “คุณภาพ” ของประชากรที่ต้องสร้างและสั่งสมมาตั้งแต่วัยเด็ก ดังนั้น การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพตั้งแต่วัยเด็ก ต้องแน่ใจว่าทำอะไรจึงจะทำให้ทุกการตั้งครุภัณฑ์ที่ต้องการ และเด็กทุกคนเติบโตขึ้นอย่างมีศักยภาพเพื่อสร้างอนาคตของตนเอง

ประการที่สอง เรื่องแรงงานที่กำลังมีจำนวนลดลงในอนาคต เราจำเป็นต้องมีแผนระยะยาวเพื่อสนับสนุนการเสริมสร้างประสิทธิภาพของแรงงานเป็นการชดเชยประชากรวัยแรงงาน (อายุ ๒๕-๕๙ ปี) ควรเน้นการเพิ่มผลิตภาพของกำลังแรงงานอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะและศักยภาพในการทำงาน เพื่อรองรับการปรับโครงสร้างการผลิตจากการใช้แรงงานจำนวนมากซึ่งมีทักษะระดับต่ำไปสู่อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มด้วยศักยภาพในการแข่งขัน เน้นใช้นวัตกรรมและแรงงานที่มีผลิตภาพสูง และเพิ่มระดับการออมส่วนบุคคลและการออมภาคครัวเรือน เพื่อให้มีเงินออมเพียงพอสำหรับการใช้จ่ายยามเกษียณอายุ

ประการที่สาม เรื่องการเข้าสู่ภาวะประชากรสูงวัยและคนไทยมีอายุยืนมากขึ้นกว่าเดิม คุณภาพชีวิตของประชากรในทุกช่วงอายุ จะได้รับการสนับสนุนควบคู่ไปกับการจัดระบบสวัสดิการที่มีความยั่งยืน ซึ่งคนสูงวัยมีเรื่องสำคัญต่อการดำรงชีวิต ได้แก่ การมีเงินเพียงพอที่จะดำรงชีพได้โดยพึ่งตนเอง การมีสุขภาพแข็งแรง และเจ็บป่วยให้น้อยที่สุด และการมีส่วนร่วมในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรีและได้รับความเคารพ

ทั้งนี้ ในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศได้คำนึงถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร และข้อจำกัดทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อรักษาอัตราการเจริญเติบโตของประเทศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีการพัฒนาแบบจำลองและแนวทางการพัฒนาประเทศใหม่ โดยเลือกลงทุนในอุตสาหกรรมที่สำคัญต่อทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศในอนาคต 🖋️